

СТАНОВИЩЕ

по конкурса за академична длъжност „Доцент”

по 1.3. Педагогика на обучението по...(Методика на обучението по биология – съдържание на биологичното знание и рефлексивни технологии)

обявен в ДВ бр. 44 от 29.05.2018 г.

(за нуждите на Биологически факултет на СУ „Св. Климент Охридски”)

от доц. д-р Елена Христова Бояджиева – Факултет по химия и фармация към СУ „Св. Климент Охридски”

Гл. ас. д-р Иса Хаджиали е единствен кандидат в този конкурс. Документите и материалите, които той представя, показват научна и преподавателска активност, която съответства на профила на конкурса, на изискванията на Чл. 24 (1) от ЗРАСРБ и Чл. 53 (1) от Правилника за прилагането на ЗРАСРБ.

Кандидатът притежава образователна и научна степен „доктор по педагогика на обучението по...” и научна длъжност „главен асистент” с преподавателски стаж по специалността от 2013 г. в Биологическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски”.

В професионалната си кариера гл. ас. Иса Хаджиали е утвърден преподавател с висока научна компетентност и професионални умения, оценени високо от колеги и студенти. Автор и съавтор е на учебни програми в ОКС „Бакалавър“, и ОНС „Доктор“. Под неговото ръководство успешно са защитили 3 дипломанти.

Високата професионална компетентност на д-р Хаджиали, освен от студентите, които обучава, по достойнство е оценена и от учители и от експерти от цялата страна. Важен атестат за тази дейност са положителните отзиви и високата оценка на участниците от работата му като лектор в курсове и обучения за квалификация на учители. Впечатляваща е неговата дейност в тази посока. Под негово ръководство са обучени повече от 500 учители от цялата страна. Специално внимание обръщам и на участието на д-р Хаджиали като преподавател в Университета за ученици. Само в рамките на последните три години той е разработил 3 авторски програми за обучение на 92 ученика от 8-10 клас.

Готовността на кандидата за изпълнение на длъжността „Доцент по педагогика на обучението по...Методика на обучението по биология” категорично се потвърждава и от представената публикационна дейност. Научната продукция на д-р Хаджиали в теоретичен и практически план е представена в общо 63 документи, от които: 1 монография, 8 учебници и учебни помагала, 27 публикации, от които 18 са в списания, реферирани и индексирани в SCOPUS или с IF /14 бр./, ERIN PLUS /3 бр./, INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL /1 бр./. В публикационния списък са включени и доклади от 25 национални и международни научни форуми, 7 от които са представени в пълен текст и 2 отзива за книга и юбилей. Друга активност на кандидата е участието в научни проекти - общ брой 5 Това е съществена характеристика, която допълва научно-изследователския профил на гл. ас. Хаджиали. По данни на информационната система „Авторите“ на СУ „Св. Климент Охридски“ се представени и коректно описани 67 цитати.

Всички публикации на кандидата отговарят напълно на профила на конкурса, а като съдържание и като обем покриват изискванията за придобиване на академичната длъжност „доцент”.

В авторската справка приносите са описани обективно и са обособени в три направления: *Рефлексията в предметно-обектното поле на Методиката на обучение по биология; Съдържание на биологичното образование в контекста на методическите технологии; Неформално образование по природни науки.*

Безспорен научен принос на гл. ас. Хаджиали откривам в изследванията в областта на „Рефлексията“ и представянето ѝ като системен обект, с нейните съставляващи психологически и педагогически характеристики, разгледани в единство и технологизирани в полето на Методиката на обучение по биология.

Интересът на кандидата към тази тематика датира от 2007 г. когато излиза от печат първият доклад от национална конференция, публикуван в пълен текст – „Учебното портфолио като средство за развитие и диагностика на рефлексия в гимназиалния етап на обучението по биология и здравно образование“. В периода 2009 – 2011 година е докторант на самостоятелно подготовка в ПУ „Паисий Хилендарски“. В предложените публикации хронологически може да се проследи израстването на гл. ас. Хаджиали като изследовател и достоен последовател на водещата школа в тази област в България и нейният основоположник проф. Василев.

Като най-важни приноси в тази посока ще открия:

- Създаване на иновативен модел на рефлексивен подход за целите на училищната практика по биология (9. – 11. клас) и доказване на неговата ефективност чрез реален педагогически експеримент. Дефиниране на рефлексията в обектното поле на методиката и извеждане на структурата на рефлексивните умения.
- Извеждане на същността на *доказателството* като логически прием с приложен прочит в процеса на обучение по биология в средното училище и Очертаване на граници на проявата на прийома при демонстрирането на групи умения. Извеждане на основни рефлексивни проекции в състава му и проявата им при решаване на познавателни задачи в процеса на обучение.
- Извеждане на теоретично обосноваан и нов за предмета на Методиката на обучението по биология проблем - професионалната рефлексия на учителя и конструирането на инструмент за развитие и диагностика на професионално-педагогическата рефлексия на макроравнище и на микроравнище.
- Формиране на рефлексивни умения на учениците в обучението по биология в средното училище чрез създаване на обосновани модели на познавателна дейност по биология с приложение на различни типове задачи.
- Конструиране и теоретично обоснована авторска версия на диагностична скала за измерване на рефлексията на ученика над собствената му дейност в процеса на обучение по биология и здравно образование – 9. – 12. клас.

Дългогодишните изследвания в тази посока са отразени в поредица от публикации, но своя връх те намират в монографията „Рефлексията в обучението по биология - теоретични основания и практически решения“, чийто водещ автор е д-р Хаджиали. Значимостта на този труд далеч надхвърля пределите на областта, в която е интерпретирана – биологията. И тук не мога да не цитирам мнението за книгата на водещия специалист в тази област в България проф. дпсн Веселин Василев като „уникална и по замисъла си и по нивото на изпълнение“, което изцяло споделям.

Гл. ас. Хаджиали е съавтор и на учебници и учебни помагала по биология и здравно образование за средното училище. Много ярко се откроява почеркът на Хаджиали в книгите за учителя - полезни, иновативни, отразяващи съвременните тенденции в науките за образование. В поредицата от публикации, свързани със съдържанието на биологичното образование в контекста на методическите технологии, приносите на д-р Хаджиали се открояват в следните посоки: Конструиране на холистичен модел на природонаучната грамотност, характеризирани в четири измерения: когнитивно-епистемно, функционално, социално и метапознавателно (рефлексивно); определяне на характеристиките на професионалната компетентност на учителя по биология. Като важен принос отчитам създаването на концепция за декомпозиция на елементи от Системата за

управление на качеството (СУК) на Софийския университет, адресирана към подготовката на учители по биология.

Високата професионална компетентност на гл. ас. Хаджиали ясно проличава в поредица от публикации в практико-приложен план, свързани с обучението на студенти и ученици, а именно: конструиране на задачи за реализиране на междупредметна интеграция; изграждане на модел на обучение, основан на проблемно-изследователския подход; приложение за асоцициативната теория за учене в обучението по биология и здравно образование. Обръщам внимание и на изследванията на кандидата в областта на информационно-комуникативните технологии. Всички посочени характеристики на изследователската дейност на кандидата очертават неговия стремеж за поставяне на обучението по биология на широка основа, отговаряща на съвременните изисквания и постижения в науките за образование.

Не на последно място обръщам внимание на едно ново направление в дейността на кандидата - неформалното образование. На фокус са поставени изследвания в областта на формиране на природонаучна грамотност и екологичното образование. Представените публикации са отлична основа за разгръщане на научния потенциал на д-р Хаджиали и в тази посока. Участието му като преподавател в Университета за деца през последните три години открива широки хоризонти за развитие извън университетските аудитории.

Познавам Иса Хаджиали от назначаването му като главен асистент в Биологическия факултет. В процеса на съвместната ни работа, на обучение на студентите от Биологическия факултет, постепенно откривах неговите качества - изключително трудолюбие, етичност, целенасоченост и креативност. Тези си качества той запазва и през годините. Тук ще отбележа още едно качество на кандидата - прецизност, което проличава и от представянето на цялостната документация за конкурса.

Последователен в работата си, толерантен към колегите си, справедлив във взаимоотношенията с изявено чувство за отговорност и екипност, Иса Хаджиали е желан партньор в научните среди, учителската гилдия и обичан преподавател от студенти и ученици.

Заключение: Въз основа на направения анализ на преподавателската и научна активност на кандидата и въз основа на личните ми впечатления, убедено предлагам на уважаемото жури да препоръча на Факултетния съвет на БФ на СУ „Св. Климент Охридски“ гл. ас. д-р Иса Хаджиали да бъде избран за академичната длъжност „доцент по методика на обучението по биология“.

12.10.2018г.

Изготвил становището:
доц. д-р Е. Бояджиева
ФХФ на СУ „Св. Климент Охридски“